

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. május 9.

NÉMET NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a tanuló javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	← helytelen
12.	1	← helyes

7. A vizsgán összesen 150 pont szereshető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értéke	30
Íráskészség	30
Szóbeli	30
Összesen:	150

Az egyes vizsgarészekben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámítási táblázatra, de az első feladat pontszámát felezni kell.

A füzetek végén található összesítő táblázatba be kell írnia a tanuló összes megszerzett pontszámát, valamint az átszámítási táblázat segítségével meghatározott vizsgapontokat is (átszámított vizsgapont).

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**1.**

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
B	F	A	H	C	I	G	E

Kimarad: D

2.

Megoldásként a megadottakon kívül elfogadhatók azok a variánsok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel.

A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

- 0. *(das Alter von) 100 Jahre(n)*
- 8. in den Industriestaaten
- 9. die Ernährung der Mutter (während der Schwangerschaft)
- 10. die Gene
- 11. sie rauchte / aß viel Schokolade / trank (Port)Wein / ungesund
- 12. Hygiene / bessere Ernährung

3.

Megoldásként helyenként több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a variánsok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel.

A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

- 0. lustig
- 13. Frauen
- 14. keine Details / Einzelheiten verraten / nicht sprechen / nichts verraten / schweigen
- 15. Schauspieler
- 16. Nachahmen
- 17. Fußballweltmeister
- 18. den USA ... Europa (pont csak akkor adható, ha mindkét megoldás be van írva jó sorrendben)
- 19. einmal / (nur) zwei Monate (lang) / sehr wenig
- 20. sich die (neuen) (zwölf) Lieder / das (neue) Album anzuhören
- 21. melancholisch / traurig
- 22. (nur) ein Konzert
- 23. eine (größere) Tournee
- 24. Fotografen

4.

0.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
C	H	G	A	E	D	F

Kimarad: B

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 30 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
30	30
29	29
28	28
27	27
26	26
25	25
24	24
23	23
22	22
21	21
20	20
19	19
18	18
17	17
16	16

Dolgozatpont	Vizsgapont
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	4
3	3
2	2
1	1

Források:

1. Freundin, August, 2006
2. http://www.lycos.de/nachrichten/deutschland/show_story.html,,8920/lebenserwartung-koennte-auf-100-jahre-steigen.html
3. Schrobenshausener Zeitung, Oktober 5./6. 2005
4. www.lexi-tv.de

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el. A régi helyesírással írt alakokat helyesnek kell tekinteni.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

1.

0. C) aus
1. D) einer
2. C) wer
3. A) aus
4. B) Jährige
5. D) über
6. A) ganz
7. B) ihre
8. C) was
9. B) dem

2.

0. von
10. von
11. für
12. über
13. auf
14. von

3.

0.	15.	16.	17.	18.	19.
B	G	A	D	F	E

Kimarad: C

4.

A megoldásba csak 3 ✓-t lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges ✓-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint járjon el:

- Számolja meg, hogy hány ✓ szerepel a vizsgázó megoldásában. Ha 3-nál többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet.
- Ellenőrizze le, hogy az itemek megoldása helyes-e.
- A feladat pontszámát úgy kell kiszámolni, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot.

01. die	22. in	26. keinen	29. zu
02. ✓	23. für	27. ein	30. ✓
20. sowohl	24. sein	28. ✓	31. ob
21. ✓	25. zu		

5.

0. veränderte	37. erfolgreich
32. genannte	38. beweist, bewies
33. gearbeitet	39. strahlt
34. durchschnittlich	40. langweilig
35. Vorstellung(en)	41. Gefühl
36. Glaube	42. heißen

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 42 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
42	30
41	29
40	29
39	28
38	27
37	26
36	26
35	25
34	24
33	24
32	23
31	22
30	21
29	21
28	20
27	19
26	19
25	18
24	17
23	16
22	16

Dolgozatpont	Vizsgapont
21	15
20	14
19	14
18	13
17	12
16	11
15	11
14	10
13	9
12	9
11	8
10	7
9	6
8	6
7	5
6	4
5	4
4	3
3	2
2	1
1	1

Források:

1. [GEolino.de](http://www.geolino.de) - England: Jamie Oliver kämpft für gesunde Schulkost (06.09.2006)
2. www.sowieso.de
3. <http://www.geo.de/GEolino/nachrichten/53542.html>
4. Das Beste, Juni 2001, S. 114
5. www.sowieso.de

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**1.**

Megoldásként több lehetőséget is megadunk. Ezekon kívül elfogadhatók azok a variánsok is, amelyek tartalmilag megegyeznek ezekkel.

A megoldásokban előforduló nyelvi vagy helyesírási hibákat figyelmen kívül kell hagyni, amennyiben a válasz érthető.

0. Austauschschülerin

1. das Kochen
2. nicht in die Kirche
3. Huhn / Geflügel
4. (handgeschriebene) Briefe
5. dreimal
6. am 8. Dezember / (sehr) früh / Anfang Dezember
7. (Geschenk)Ideen zu sammeln
8. handbemalte
9. eine Bekannte
10. Schachspiel
11. (selbst gebackene) (Weihnachts)kekse
12. (selbst) gemalt / gemacht hat

2.

	R	F
0.	X	
13.		X
14.	X	
15.		X
16.	X	
17.	X	
18.	X	
19.		X
20.	X	
21.		X

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 21 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Dolgozatpont	Vizsgapont
21	30
20	29
19	27
18	26
17	24
16	23
15	21
14	20
13	19
12	17
11	16

Dolgozatpont	Vizsgapont
10	14
9	13
8	11
7	10
6	9
5	7
4	6
3	4
2	3
1	1

Források:

1. Interjú egy Magyarországon tanuló német diáklánnyal, 2005. szeptember
2. Interjú egy Magyarországon élő német hölgygel, 2005. szeptember

---

SZÖVEGEK

Yvonne's Weihnachten

Yvonne, war für dich das Weihnachtsfest dieses Jahr ein bisschen anders als sonst?

Also, ich war dieses Jahr für ein Jahr hier als Austauschschüler in Ungarn, und...., das heißt ja, ich habe das erste Mal in meinem Leben das Weihnachtsfest ohne meine Familie, ohne meine richtige Familie verbracht. Das war sehr ungewohnt für mich so.

Ja, was hast du zum Beispiel am Heiligen Abend anders gemacht als zu Hause?

Also wir haben mehr... ja, deutlich wichtiger war das Kochen.

Wieso?

Also die Großmutter war da, und dann hab' ich fast den ganzen Tag in der Küche dagestanden, mitgeholfen und zugeguckt. Also hauptsächlich verbrachten wir den Tag so in der Küche.

Wie ist das in Deutschland, der Heilige Abend?

Hm, also, ich weiß es auch nicht, meistens war es bei uns immer so, dass wir in die Kirche gegangen sind, und einer von uns zu Hause geblieben ist, und der hat dann das Essen gemacht. Aber es war dann auch nicht so viel und nicht so wichtig. Hier in Ungarn war es deutlich wichtiger.

Ach ja. Für die Ungarn ist das wichtiger. Und wie sah das Festessen aus, war das auch anders als in Deutschland?

Ja, hm, selbstverständlich. Das Essen überhaupt ist anders. Also wir haben den ganzen Tag Essen gemacht, aber es war nicht nur für den Tag, sondern auch für die nächsten. Ja, was haben wir gegessen, ich weiß gar nicht, eine Art Kraut, das war dann gefüllt mit Fleisch, tja und dann haben wir auf jeden Fall Fisch gegessen.

Isst man das in Deutschland nicht?

Nein, in Deutschland essen wir immer irgendein Geflügel, also so ganz traditionell isst man Gans, aber wir zu Hause haben immer Huhn gegessen.

Und wie hattest du Kontakt zu deiner richtigen Familie dieses Jahr?

Also normalerweise schreibe ich ihnen nur Briefe, also so richtig handgeschriebene Briefe, aber am ersten Weihnachtstag haben sie mich dann angerufen.

Sonst spricht ihr nicht miteinander telefonisch?

Nee, also ich hab bis jetzt dreimal mit ihnen telefoniert. Einmal als ich hier angekommen bin, also „ich bin gut angekommen“, und dann irgendwann im Oktober und jetzt zu Weihnachten. Sonst schreib ich immer Briefe.

Ja, und hast du dann auch keine Geschenke für deine Familie gekauft?

Doch, ich habe Geschenke gekauft, ich habe sie sogar ganz früh gekauft, und ich glaub, ich hab sie schon am 8. Dezember abgeschickt, weil, ja, also eine aus meiner Klasse, ihr Vater ist Postbeamter, hat gesagt, dass wir das ganz früh machen sollen. Und so war das auch richtig. Ja, dann habe ich sie schon ganz früh gekauft und in einem Paket abgeschickt. Ja, normalerweise schenke ich meinen ganzen Verwandten etwas, also meinen Tanten, Onkeln, der Oma, dem Opa, und dieses Jahr habe ich nur meiner nahen Familie was geschenkt.

Und wie hast du die Ideen gesammelt, also die Geschenkideen?

Ich habe eigentlich die ganze Zeit alle möglichen Leute aus meiner Klasse immer halt genervt, was ich schenken soll, was für Ideen sie hätten, was so typisch ungarisch wäre. Auch deshalb bin ich einmal nach Budapest gefahren, ich war auf so einem Weihnachtsmarkt. Es war so schön, es hat zwar geregnet, aber es war trotzdem gut. Meiner Mutter hab ich sogar eine handbemalte Schale gekauft, meinem Bruder so Siegelstempel für Briefe.

Und was hast du bekommen?

Ich habe, na ja, also das war gar nicht geschickt, sondern das habe ich bekommen von einer Bekannten von unserer Familie, ich kannte sie eigentlich gar nicht. Sie ist hierher nach Ungarn gefahren, und sie hat das Geschenk mitgenommen. Tja, was hab ich dann noch bekommen? Also von meiner Mutter habe ich ein Buch bekommen, auf Deutsch, das war ja schon interessant, ein Buch wieder auf Deutsch zu lesen. Dann habe ich von meinem Vater ein Schachspiel bekommen und Weihnachtskekse, die er selbst gebacken hat,...

Er hat das selbst gebacken?

Ja, ... und von meinem Bruder habe ich ein Bild bekommen, das habe ich mir auch gewünscht von ihm, Kunstleistungskurs macht er, er malt und zeichnet gut. Ich möchte immer Bilder von ihm. Er will mir aber nicht unbedingt immer Bilder schenken, weil es so anstrengend ist, Bilder zu malen. Aber dieses Jahr hat er mir eins gemacht.

Ja, und hast du dieses Jahr von Weihnachten etwas, was du gerne nach Hause mitnimmst?

Nee, ich habe noch gar nicht so darüber nachgedacht. Hm, ich weiß gar nicht.

Ja, danke schön, Yvonne.

Bitte.

Die Wende

Meine erste Frage wäre, wie haben Sie, Helga, die Ereignisse von 1989 und 1990 erlebt, das war die Wende in der damaligen DDR.

Ja. Das hab' ich hier in Ungarn im Fernsehen gesehen, als die Mauer dort praktisch fiel, kann man sagen. Und die Ungarn haben ja auch mitgeholfen, dass es überhaupt so weit kommen konnte. Die ungarische Regierung hat damals auch sehr viel geholfen, durch die Grenze, die damals aufgemacht wurde nach Österreich, und dieser Zaun dann. Und auch viele Flüchtlinge kamen nach Ungarn in die deutsche Botschaft. Sie wurden dann aufgenommen, bis sie dann über Österreich in die Bundesrepublik fahren durften mit Autos. Da war aber die Mauer ja noch nicht weg, das war ja das Vorspiel sozusagen vom ganzen.

Wann waren Sie nach der Wende das erste Mal in Deutschland?

Das war....., das war ja, 1989, Dezember. Da hab ich meine Mutter besucht und meine beiden Schwestern und dann waren wir in Berlin. Nämlich die Schwester lebt in Berlin, dann bin ich zu Weihnachten hingefahren, und da konnte man einfach nach Westberlin rübergehen, Sachen sich dort angucken, und das Leben war voller Freude. Mit den Leuten, die dort lebten, die waren ja früher eingesperrt. Die S-Bahn oder auch die Busse, da war ja die Mauer in Berlin und da war es zu, also sie konnten da nicht weiterfahren. Und das war für sie immer traurig, man sah dort die Häuser, kam aber nicht hin. Also die Leute waren sehr froh über die ganze Sache und es hat ihnen sehr gut gefallen, alles. Obwohl es dann später doch auch Probleme gab, aber das ist dann erst viel später geworden, die ersten 1-2 Jahre waren für die Leute überhaupt nicht nur in Berlin, sondern in der ganzen DDR sehr schön. Sie konnten reisen, wo sie ja früher nicht hin konnten, sie waren ja praktisch eingesperrt.

Durfte man dann, als Sie nach der Wende Ihre Familie besucht haben, schon frei über die Grenze nach Westberlin fahren?

Nein, mit einem Ausweis musste man aber dort an der Grenze, es bestand noch eine Grenze, konnte man den also dort zeigen, den Reisepass oder Personalausweis, was jeder da bei sich hatte, man konnte hin und herfahren. Es wurde erlaubt, aber es war ja noch die DDR und die BRD, noch nicht ein Deutschland damals.

Wann sind eigentlich diese letzten Grenzen verschwunden?

Die letzten Grenzen, das weiß ich gar nicht so genau, aber man konnte hin und her, die Mauer bestand noch sehr lange, aber da kamen diese Touristen, die sich immer von dieser Mauer so Steine abgeschnitten haben, und sie gesammelt haben, da waren sehr viele Amerikaner, die sind ja überall. Ich habe auch solche Steine gesammelt, das ist so ein Hobby gewesen. An vielen Stellen stehen auch jetzt noch Stücke, aber die sollen stehen bleiben, um zu zeigen, wie es einmal war. Die werden nicht weggehen. Budapest hat auch so eine Mauer gekriegt und die steht da bei der Margit-Brücke in der Nähe.

Kennen Sie vielleicht Veränderungen in Ihrem ursprünglichen Wohngebiet, die nach der Wende passiert sind?

Ja, da ist ja sehr viel passiert. Also früher hat man das zu DDR-Zeiten alles so gelassen, wie es war. Man hatte nicht viel Interesse, oder das Geld fehlte. Es wurde an den Häusern nichts gemacht, also nicht sehr viel. Greifswald ist ja eine alte Universitätsstadt, über 500 Jahre schon. Und jetzt nach der Wende wurden auf dem Marktplatz die alten Häuser sehr schön renoviert. Es wurde in der kurzen Zeit viel mehr gemacht als damals zu DDR-Zeiten, kann man sagen.

Und was die Arbeitsmöglichkeiten oder Unterhaltungsmöglichkeiten betrifft? Kennen Sie da Neuigkeiten?

Na, die Unterhaltungsmöglichkeiten sind vielleicht, weil es mit der Zeit auch immer besser wurde, vielleicht besser geworden, aber die Arbeitsmöglichkeiten sind bedeutend schlechter geworden. Weil früher, zu DDR-Zeiten gab es so etwas nicht, dass einer arbeitslos war. Auch wie in Ungarn gab es so etwas nicht.

Hat sich das Leben Ihrer Verwandten nach der Wende verändert?

Verändert, ja, aber zum guten Teil. Aber das kann man nicht von jedem Deutschen sagen, viele sind arbeitslos geworden, sogar sehr viele, aber es kam auch darauf an, welchen Beruf man hatte. Nämlich meine Schwester, die eine, sie ist Kindergärtnerin, und Kinder, obwohl sie heute noch weniger sind als zu DDR-Zeiten, es sind weniger Geburten, aber sie hat immer noch eine Arbeit und wurde nicht arbeitslos, zum Glück, kann man sagen. Aber wie in Ungarn, es wurde sehr viel geplant, Kraftwerke oder egal was, es gab keine Nachfrage mehr und sie wurden dann geschlossen. So war es da auch.

Ja, danke schön.

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Mintaértékelések találhatók „Tanároknak az érettségiről 2005. Német nyelv” című dokumentumban, amely elérhető az OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM honlapján (www.okm.gov.hu/erettségi/ketszintu/erettségi).

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szövegheosztól.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat mind a szövegben, mind a margón jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata kötelező.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. 2008. december 31-ig a régi helyesírással írt alakokat is helyesnek kell tekinteni.
6. Figyelem! A „nullázási szabály” a két feladatban különböző! Amennyiben az első feladatban a Formai jegyek és hangnem szempont kivételével bármelyik szempont alapján a dolgozat 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A második feladatban bármelyik szempont alapján 0 pontos a dolgozat, akkor a többi értékelési szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!
7. A második feladatban a vizsgázónak választási lehetősége van, és a megoldása elé beírja, hogy melyik témát kívánja kidolgozni. Ha a vizsgázó a második feladatban mindkét választási lehetőséget kidolgozza, és a javító tanár számára nem derül ki egyértelműen, hogy melyik feladatot választotta, akkor az első témát kell kijavítani és értékelni.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	10 pont

1. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az első feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfele kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
2. Amennyiben a dolgozat a Tartalom, Szövegalkotás, Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pont. Figyelem! Ha a dolgozat a Formai jegyek és hangnem szempont alapján 0 pontos, akkor értékelni kell a többi értékelési szempont alapján.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs cél(oka)t.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedik).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál. Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyinak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különbféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen” ige helyett a „holen” igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezőmód szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy előjárószt helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a Szókincs, kifejezőmód szempontnál.

Javítási jelrendszer

Áttekinthetőbb a javítási jelrendszer, ha az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írjuk.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = D
- Megszólítás = M
- Köszönés = K
- Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- ⓓ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √ K (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)*Tartalom*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.	A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. Alapvető kommunikációs célját nem éri el.

Formai jegyek és hangnem

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszony-nak. Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszony-nak. Van helyes megszólítás és aláírás. A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszony-nak. Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás. vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmozából áll.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat-szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat-szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat-szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat-szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	20 pont

Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában. Egy irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelően részletesnek, ha a vizsgázó legalább két gondolatot fogalmaz meg hozzá. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Szövegalkotás

Az emelt szint első feladatánál található részletes útmutatás érvényes ennél a feladatnál is. Azonban a 4–3 és a 2–1 pontos sávoknál a formailag nem megfelelően tagolt szövegeket az alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezésmód

A részletes útmutatást lásd az emelt szint első feladatánál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az emelt szint első feladatánál.

Javítási jelrendszer

Lásd az emelt szint első feladatánál.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)*Tartalom*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szempont-hoz két gondolatot fogalmazott meg. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben (egy gondolatot írt hozzájuk). A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben (egy-egy gondolatot fogalmazott meg). A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezés mód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat-szerkesztése is változatos. A szövegben hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat-szerkesztésre. A szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat-szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat-szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.